

Кулик Іван Юліанович

Біографія

Народився 26 січня 1897 року в м. Шпола, тепер Черкаської області, в родині вчителя. Закінчив 4-класне училище в Умані, куди переїхали батьки.

Перший вірш надруковано 1911 в уманській газеті "Провинциальный голос".

1911 року вступив до художнього училища в Одесі, але 1914 разом із родиною виїхав до США. Працював на фабриках і шахтах Пенсільванії, друкував вірші російською мовою в соціал-демократичній газеті "Новый мир". 1914 вступив до РСДРП(б).

Навесні 1917-го через Далекий Схід і Сибір повернувся в Україну. У Києві став членом ревкому. У грудні 1917 обрано членом ЦВК Рад і першого Радянського уряду України (очолив Народний секретаріат закордонних справ). Улітку 1918 разом з Віталієм Примаковим брав участь у створенні бойових частин Червоного козацтва.

Від травня 1921 до травня 1922 — секретар повіткому КП(б)У в Кам'янці-Подільському. Тут редагував газету "Червона правда", одночасно викладав історію в інституті народної освіти. Для "Сторінки молоді" в газеті "Червона правда" написав вірш "Зелене серце" (1921).

У 1924–1926 роках — консул СРСР у Канаді. 3 листопада 1926 року — заступник уповноваженого Народного комісаріату закордонних справ СРСР при Раді народних комісарів Української СРР.

Від 15 вересня 1930 до червня 1932 — секретар райкому КП(б)У в Кам'янці-Подільському.

Був одним із керівників Всеукраїнської спілки пролетарських письменників, а після літературно-художньої реорганізації у 1934 очолив Спілку радянських письменників України. Від 1935 він ще й одночасно керував Держполітвидавом України, редагує "Літературну газету" та журнал "Радянська література".

Був одружений з українською письменницею Люціаною Карлівною Піонтек (1899–1937), німкенею за походженням. Мешкав в будинку Слово у Харкові, після переїзду в Київ — у будинку письменників Роліт, де йому встановлено пам'ятну дошку.

На день арешту, 27 липня 1937 року, Іван Кулик — член ЦК КП(б)У і ЦВК УРСР, директор Партвидаву ЦК ВКП(б)У. Уже на першому допиті він "дав" начальнику III відділення УДБ НКВС УРСР комісарові Держбезпеки Стирне і помічникові начальника відділення III відділу молодшому лейтенантові Держбезпеки Перцову такі зізнання: "...Я настільки зрісся з українськими націоналістами, що коли Кость Котко і Яловий запропонували мені — єврею — вступити до української націоналістичної контрреволюційної організації, я розцінив це як висунення мене на роль "рятувальника" українського народу. Це імпонувало моїй амбіції. Не задумуючись, я погодився брати участь в організації..."

І далі: "...Після Постанови ЦК ВКП(б) від 23 квітня 1932 р. про перебудову

літературно-художніх установ я за вказівкою організації став добиватися мого призначення на пост Голови Спілки радянських письменників України. В червні того ж року я одержав таке призначення. Пробравшись до керівництва Спілки, я за завданням організації продовжував ту ж саму лінію — на породження серед чесних радянських письменників невдоволення і злоби супроти партії і Радянської влади. Я оточив себе націоналістами, передавши їм — насамперед Остапові Вишні — фактичне керівництво оргкомітетом..."

В обвинувальному висновку відзначалося й таке: "...із 1925 р. був агентом англійської розвідки, якого завербували для роботи на користь Великої Британії представники "Інтелідженс сервіс" в Канаді під час його перебування там в ранзі консула СРСР". Самого вироку закритого судового засідання в судово-слідчій справі немає. Але є довідка про те, що Іван Кулик 7 жовтня 1937 року "...осуджений за першою категорією... Вирок виконано 10 жовтня 1937 р".

Трохи раніше — 25 вересня 1937 року — було розстріляно його дружину Люціану Піонтек.

12 жовтня 1956 року Військова колегія Верховного Суду СРСР встановила, що письменника було заарештовано і розстріляно безпідставно, за сфальсифікованими матеріалами, а тому ухвалила: "Постанову НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 7 жовтня 1937 р. щодо Кулика І. Ю. скасувати і справу за відсутністю складу злочину припинити".

Івана Кулика реабілітовано посмертно.